

ПРИЛОЖЕНИЕ
по чл. 17, ал. 2 от ПМС № 494/2024 г.
към Указания за предоставяне на
допълващо финансиране за изпълнение
на СВOMP от ПОС 2021-2027 г.

ДОПЪЛВАЩО ФИНАНСИРАНЕ
ОТ ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г. КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР
на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“,

(наименование на Местната инициативна група)

Приложението се попълва към стратегията на МИГ в съответствие с представената стратегия за ВОМР за финансиране от ЕЗФРСР, изведените приоритети и цели за развитие на територията и утвърдените от Ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. Указания за предоставяне на допълващо финансиране за изпълнение на стратегиите по подхода ВОМР с ресурс от ПОС 2021-2027 г.

В стратегията може да се включи или само една или и двете допустими мерки по ПОС 2021-2027 г., една за приоритет „Отпадъци“ и една за приоритет „Биологично разнообразие“ от програмата, съобразно спецификата и нуждите на съответната местна общност, както следва:

- 1. Приоритет „Отпадъци“, специфична цел: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“ – мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“;*
- 2. Приоритет „Биологично разнообразие“, специфична цел: „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“ – мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“.*

Информацията се попълва поотделно за всяка отделна мярка.

- 1. Наименование на мярката:** *(избира се между посочените по-горе мерки)*

Мярка 9 „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“

- 2. Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:** *(посочва се приоритетът, релевантен към съответната мярка - или приоритет „Отпадъци“, или приоритет „Биологично разнообразие“)*

Приоритет „Отпадъци“ от програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г.

3. Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.: *(попълва се специфичната цел, съответстваща на мярката по съответния приоритет)*

Специфична цел: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“ от програмата „Околна среда“ 2021 – 2027 г.

4. Цел на мярката: *(представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/ регионален стратегически / програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);*

Основната цел на мярката е да се опази чиста и в отлично състояние околната среда на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“. Това се цели да се постигне посредством повишаване на осведомеността на населението от територията на МИГ по отношение на целите за управление на отпадъците с фокус към битовите и строителните отпадъци, за правата, задълженията, възможностите и добри практики, за устойчиво потребление и прехода към кръгова икономика.

Общото състояние на управлението на отпадъците на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“ може да се определи като много добро. Сметосъбирането и сметоизвозването покрива всички населени места и се извършва регулярно, като по този начин не се създават предпоставки за нерегламентирано депониране на отпадъци. Въпреки това на територията на МИГ спонтанно възникват временни нерегламентирани сметища, които своевременно биват премахвани и почиствани от съответната община. Общините от територията на МИГ поддържат своите територии чисти и извършват периодични проверки и почиствания. По този начин се съхранява уникалната природа и биоразнообразие на територията на МИГ и се опазва хигиената и общественото здраве на населението.

С изпълнението на мярката ще се постигне информираност на цялото население на територията на относно ползите от устойчивото потребление, кръговата икономика и мониторинга на отпадъците като по този начин ще се предотврати нерегламентираното депониране на отпадъци в бъдеще и ще се гарантира високо ниво на чистота на околната среда.

Прилагането на мярката ще допринесе за постигането на Приоритет 2 „Подобряване на условията за живот, социална подкрепа и състоянието на околната среда на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе““, Специфична цел 4 „Съхраняване на културното и природно наследство на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе““ на стратегията за ВОМР. Прилагането на мярката ще допринесе и за постигане на планираните цели в планове за интегрирано развитие на общини Баните, Лъки и Чепеларе, както и на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Южен централен район. В допълнение прилагането на мярката ще допринесе и за изпълнението на целите на общинските (на общини Баните, Лъки и Чепеларе) документи, свързани с управлението на отпадъците.

5. Целева група или групи: *(представя се пояснение как са определени целевите групи, как са идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи, които мярката адресира)*

Населението от населените места/общини на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“.

Законодателството в България изисква постигането на мерките по управление на битовите отпадъци да е на ниво регион за управление на отпадъците. В тази връзка е препоръчително целевата група да включва население от населени места и общини на територията на съответната МИГ, които са включени в едно и също регионално сдружение за управление на отпадъците съгласно Приложение № 4 на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г.

6. Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ (описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката)

Съгласно изготвеното проучване на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“ тя е изключително богата на биологични видове – растителни и животински. Биологичното богатство на територията се допълва и от уникалните природни и климатични дадености, които заедно с отличното състояние на околната среда представляват изключителна комбинация, която се среща рядко на национално и международно ниво.

В тази връзка основна задача пред МИГ и местната общност е опазването на околната среда, както и подобряване на нейното състояние. Един от основните рискови фактори за замърсяване на околната среда е депонирането на отпадъци.

Системата за сметосъбиране на територията на община Баните обхваща 14 населени места – това са селата Баните, Давидково, Оряховец, Кръстатича, Малка Арда, Дрянка, Гълъбово, Вишнево, Стърница, Вълчи дол, Глогино, Босилково, Заграждане и Траве. Сметосъбирането се осъществява от общинската администрация посредством специализирани автомобили и екипи за обслужване на базата на издаде регистрационен документ по реда на Закона за управление на отпадъците от РИОСВ гр. Смолян. При регистриране на незаконни сметища и локални замърсявания същите се почистват своевременно. Финансирането на дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване, съхранение, сепариране и обезвреждане на битови отпадъци се осъществява чрез събиране на такса битови отпадъци – за физически лица на база на човекомесеци, а за юридически лица – на база на кофосъбирания. За община Лъки сметосъбирането се извършва от общината и обхваща всички населени места от нейната територия. Осъществява се с два сметосъбиращи автомобили и ТБО се използва до регионално депо за ТБО – гр. Асеновград. На територията на общината няма изявени нерегламентирани сметища. Ежегодно общината извършва пролетни и есенни почиствания от битови отпадъци на населените места, речните корита и прилежащите скатове и пътищата от общинската пътна мрежа. На територията на цялата община Чепеларе е създадена система за сметосъбиране и сметоизвозване като населението е обхванато на 100%. За целта на територията на общината са разположени следните видове съдове за битови отпадъци - 390 бр. контейнери тип „Бобър“, от които - 199 бр. са в град Чепеларе и 744 бр. кофи тип "Мева", от които 432 бр. са в града. Дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и други територии от населените места предназначени за обществено ползване, се извършва от „Глобъл Клинър“ ООД - гр. Хасково на база Договор от 17.09.2020 г. за проведена обществена поръчка. Ежегодно се издава заповед на кмета на Община Чепеларе с която се определя честотата на сметосъбирането и сметоизвозването по населени места и улици, като последната е за 2024 г. - Заповед № 419 от 05.10.2023 г.

Учредено е Регионално сдружение на общините Смолян, Чепеларе и Баните. Община Чепеларе като член на сдружението ползва Регионално депо за неопасни отпадъци - м. Герзовица, общ. Смолян, където се извършва сепариране на битовите отпадъци събрани от населението на територията и на трите общини от сдружението, преди депониране.

Видно е, че управлението на отпадъците на територията на МИГ е добре организирано, като по този начин се поддържа чистота на околната среда. С изпълнението на мярката се цели изцяло прекратяването на практиката за възникване на нерегламентирани сметища, които и към момента на изготвяне на проучването са рядкост. Това ще се извърши посредством изпълнението на дейности по информиране на местното население относно управлението на отпадъците с фокус към битовите и строителните отпадъци, за правата, задълженията, възможностите и добри практики, за устойчиво потребление и прехода към кръгова икономика. По този начин ще се гарантира устойчивото поддържане на отличното състояние на околната среда на територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“, което пък от своя страна е предпоставка за високо качество на живот.

7. Допустими типове бенефициенти (*посочват се допустими бенефициенти за изпълнение на мярката и обосновка за избора им; при предвидено партньорство се представя пояснение защо същото е необходимо*)

- Община Баните;
- Община Лъки;
- Община Чепеларе;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

По мярката партньорството е задължително, когато бенефициент не е община. В този случай партньорът трябва да е общината/общините, към чието население са насочени дейностите. Партньорът/партньорите трябва да отговарят на изискванията за допустими бенефициенти. Партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение. В допълнение:

- допустимите бенефициенти/партньори „Общини“ са Баните, Лъки и Чепеларе;
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда. Практически опит в областта на отпадъците, кръгова икономика, устойчиво развитие е предимство при оценяването.
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение и да бъдат със седалище и адрес на управление в община от територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от територията на МИГ „Преспа – общини Баните, Лъки и Чепеларе“.

8. Допустими дейности (*представя се описание на допустимите дейности, обосновани спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката*)

По мярката са допустими следните дейности: Информационни и разяснителни кампании:

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);

- разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);

- външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);

- ролбанери;

- излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);

- излъчвания в регионални телевизионни канали;

- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;

- онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;

- публикации в социални медии;

- публикации в регионални печатни медии;

- разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за системата за управление на битовите отпадъци на ниво населено място/община/регион за управление на отпадъците; за практическите възможности за разделно събиране на отпадъци и за предотвратяване образуването на битови отпадъци, препоръчително с фокус върху биоразградимите отпадъци (в т.ч. хранителни и зелени), за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, и др.;

- рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланието);

- алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уръкшопи и други.

Кампаниите трябва да са насочени към разпространение информация за правата и задълженията на участващите в управлението на битовите и строителните отпадъци в съответното населено място, община, регион за управление на отпадъците; съществуващи системи за управлението на отпадъците, планирани бъдещи инвестиции за управлението на отпадъците за постигане на целите към 2030 г.; практически възможностите за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци в съответното населено място; добри практики и поведение за предотвратяване образуването на отпадъците, устойчиво потребление и кръгова икономика и др. за подобряване качеството на услугата по управление на битовите отпадъци, които е подходящо да се приложат в населеното място, община; системи за мониторинг на отпадъците; предотвратяване нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и др. подходящи.

Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

9. Бюджет на мярката *(посочват се финансовите параметри – обща стойност на мярката в рамките на съответната стратегия и индикативен размер за потенциални проекти (вкл. максимална стойност))*

Бюджетът на мярката е 100 000 лева. Максималният интензитет на помощта е 100% от общата стойност на допустимите разходи.

Максималният размер на допустимите разходи за един проект е 100 000 лева.

Допустими са следните видове разходи:

- Разходи за услуги;
- Разходи за персонал;
- Разходи за материали;
- Разходи за провеждане и участие в мероприятия;
- Непреки разходи.

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027.

Приложимият режим на държавна помощ е съгласно т. V „Приложимост на режим на държавна помощ“ от Указания за предоставяне на допълващо финансиране от програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за изпълнение на стратегии по подхода „Водено от общностите местно развитие“ – приложение 15 от Условията за кандидатстване по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

10. Показател за резултат (*посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането*)

Базовата стойност на показателя за резултат е 0 бр. лица, като целевата стойност е 300 лица, които пряко ще бъдат обхванати и ще ползват резултатите от изпълнения проект.

Лицата, които пряко ще бъдат обхванати и ще ползват резултатите по проекта са 300. По 100 души от територията на всяка една от общините в МИГ ще бъдат пряко включени в дейностите по проекта, свързани с провеждането на различни видове събития, както следва: семинари, кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, уъркшопи, инсталации, пърформанси, информационни дни и др.

Посредством другите видове дейности за масово информиране като публикации, излъчвания, ролбанери, информационни материали и др. ще се цели информиране на цялото население на територията на МИГ.

За доказване и отчитане на извършването на дейности и участието на местната общност в тях ще се използва информация от сключени договори, данни от ежедневната работа на МИГ, доклади по изпълнението на проекта, съдържащи описание на изпълнените дейности, протоколи и списъци с участници в събития, медийно отразяване публикации на интернет сайта на МИГ и др., снимкови и видео материали от извършените събития, както и всяка друга съответстваща на проекта информация.

1. **Наименование на мярката:** *(избира се между посочените по-горе мерки)*
2. **Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:** *(посочва се приоритетът, релевантен към съответната мярка - или приоритет „Отпадъци“, или приоритет „Биологично разнообразие“)*
3. **Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.:** *(попълва се специфичната цел, съответстваща на мярката по съответния приоритет)*
4. **Цел на мярката:** *(представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/ регионален стратегически / програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);*
5. **Целева група или групи:** *(представя се пояснение как са определени целевите групи, как са идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи, които мярката адресира)*
6. **Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ** *(описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката)*
7. **Допустими типове бенефициенти** *(посочват се допустими бенефициенти за изпълнение на мярката и обосновка за избора им; при предвидено партньорство се представя пояснение защо същото е необходимо)*
8. **Допустими дейности** *(представя се описание на допустимите дейности, обосновани спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката)*
9. **Бюджет на мярката** *(посочват се финансовите параметри – обща стойност на мярката в рамките на съответната стратегия и индикативен размер за потенциални проекти (вкл. максимална стойност)*
10. **Показател за резултат** *(посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането)*